

**KAMMARRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Migrationsöverdomstolen
Avdelning 01

DOM
2015-08-20
Meddelad i Stockholm

Mål nr UM 3266-14

KLAGANDE

Ombud och offentligt biträde:

MOTPART
Migrationsverket

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE
Förvaltningsrätten i Stockholm; migrationsdomstolens dom
den 7 april 2014 i mål nr UM 567-14
(Migrationsverkets ärende nr 12-497880)

SAKEN
Uppehållstillstånd m.m.

MIGRATIONSÖVERDOMSTOLENS AVGÖRANDE

1. Migrationsöverdomstolen avslår överklagandet.
 2. Migrationsöverdomstolen beslutar att ersättning ska betalas till
som offentligt biträde med 19 938 kr, varav 15 950 kr för
arbete och 3 988 kr för mervärdesskatt.
-

BAKGRUND

, medborgare i Syrien, reste in i Sverige den 30 augusti 2013 och ansökte om asyl samma dag. Som asylskäl åberopade han den allmänna situationen i Syrien och risken för att han vid ett återvändande dit skulle komma att kallas in som reservist och skickas till en krigszon. Han hänvisade också till risken för repressalier från de syriska myndigheternas sida av det skälet att han avvikit från krigstjänstgöring och även för att han lämnat Syrien illegalt.

Under Migrationsverkets utredning kom det fram att har en viss anknytning till Armenien. Beträffande denna anknytning uppgav i huvudsak följande. Hans far är syrier och hans mor är armenier. Han är född på det territorium som numera utgör Armenien men han har sedan två-tre års ålder bott i Syrien, bortsett från åren 1988-1995 då han utbildade sig till läkare i Armenien. Hans modersmål är armeniska men han talar även arabiska och andra språk. Trots sin koppling till Armenien kan han inte bosätta sig där, eftersom han numera saknar anknytning dit. Han har inte vistats där sedan år 1995 och alla hans släktingar där har emigrerat.

Migrationsverket beslutade den 15 januari 2014 att avvisa asylansökan med stöd av 5 kap. 1 b § första stycket 3 utlänningslagen (2005:716) och att utvisa honom ur Sverige. Utvisningsbeslutet skulle verkställas genom att han reste till Armenien, om han inte visade att något annat land kunde ta emot honom. Verket motiverade sitt beslut på i huvudsak följande sätt. Det saknas anledning att anta att i Armenien skulle utsättas för skyddsgrundande behandling, att han inte skulle kunna få frågan om asyl prövad i Armenien eller att han vid ett återvändande dit skulle riskera att sändas vidare till ett land där han riskerar skyddsgrundande behandling. Vidare finns det ett förenklat ansökningsförfarande för etniska armenier som vill bli armeniska medborgare. Det torde inte vara något som hindrar att i egenskap av etnisk armenier ansöker om och beviljas medborgarskap i Armenien. Med beaktande av att han är etnisk

armenier född på det territorium som numera utgör Armenien, att hans modersmål är armeniska och att han i vuxen ålder varit bosatt i Armenien har han en starkare anknytning till Armenien än till Sverige. s anknytning till Armenien är sådan att det är rimligt för honom att resa dit. Hans ansökan om asyl ska därför inte prövas i Sverige. Det finns inte heller någon annan grund för att bevilja honom uppehållstillstånd.

överklagade Migrationsverkets beslut till migrationsdomstolen, som i den nu överklagade domen avslag hans överklagande. Som skäl för sitt avgörande angav migrationsdomstolen bl.a. följande. På grund av den landinformation som återges i Migrationsverkets beslut och vad som i övrigt kommit fram i målet ska Armenien anses uppfylla kriterierna för att vara ett säkert tredje land. har sådan anknytning till Armenien att det är rimligt för honom att resa dit. Han har inte anfört något skyddsbehov mot det landet. Han kan därför inte beviljas uppehållstillstånd som skyddsbehövande och inte heller statusförklaring. Sammantaget har det funnits fog för beslutet att avvisa ansökan. Det finns inte heller någon annan grund för att bevilja honom uppehållstillstånd.

YRKANDEN M.M.

1.

yrkar att Migrationsöverdomstolen ska upphäva Migrationsverkets beslut att avvisa hans ansökan om uppehålls- och arbetstillstånd, att inte pröva frågan om statusförklaring och att utvisa honom. Han yrkar även att Migrationsöverdomstolen ska återförvisa ärendet till Migrationsverket för prövning av frågan i sak. Han anför i huvudsak följande.

Han har inte en sådan anknytning till Armenien att det är rimligt för honom att resa dit. Han är syrisk medborgare och har bott i Syrien i princip hela sitt liv. Hans far är syrier och enligt arabisk tradition ärvs etnicitet på fädernet. Han ser sig själv som syrier och talar arabiska bättre än vad han talar

armeniska. Han har liten kännedom om armeniska seder och bruk. Han har inte besökt Armenien sedan han avslutade sina läkarstudier år 1995, eftersom han varken har släktingar eller bekanta där. Han har aldrig haft armeniskt medborgarskap eller ens varit folkbokförd i landet. Han har inte några handlingar som visar att han skulle vara etnisk armenier och kan därför inte påräkna en sådan förenklad ansökningsprocess för armeniskt medborgarskap som sägs gälla för etniska armenier. Det finns inte någonting i utredningen som talar för att han skulle ha möjlighet att få armeniskt medborgarskap.

Varken praxis eller förarbetena till 5 kap. 1 b § första stycket 3 utlänningslagen ger någon ledning i frågan om vilka omständigheter som är av betydelse för att en asylsökande ska anses ha en sådan anknytning till ett tredjeland att det är rimligt för honom att resa dit. Det är inte rimligt att försöka besvara frågan med ledning av principen om internflykt såsom Migrationsverket föreslår. Att resa till en annan del av det land i vilket man är medborgare skiljer sig ju markant från att tvingas resa till ett tredjeland. Eftersom konsekvenserna för den enskilde av att skickas till ett tredjeland är desamma oavsett grunden för beslutet, så bör man i stället söka ledning i 8 kap. 20 § utlänningslagen och frågan om vad som utgör särskilda skäl att pröva en sökandes skyddsbehov mot mer än ett land. När det gällde den frågan uttalade Migrationsöverdomstolen i MIG 2011:5 att varken etnicitet eller modersmål ensamt kan anses innebära att det finns en tillräcklig anknytning till ett tredje land. Vidare fastslogs i det fallet att den ytterligare omständigheten att sökandena, på grund av sin armeniska etnicitet, kunde beviljas armeniskt medborgarskap genom en förenklad ansökningsprocedur inte heller innebar att de därigenom kunde sägas ha anknytning till Armenien.

I hans eget fall finns det dessutom en starkare social anknytning till Sverige än till Armenien, eftersom han numera har sin bror och dennes familj här. För att en sökande ska anses ha en sådan anknytning till ett tredjeland att det är rimligt för denne att resa dit torde det i vart fall krävas att sökanden har någon typ av social anknytning till det landet eller att sökanden önskar resa

dit. I hans fall föreligger ingen av dessa omständigheter. De humanitära umbäranden som han skulle utsättas för i Armenien talar också mot att det skulle vara rimligt för honom att resa dit.

2. Migrationsverket

Migrationsverket anser att överklagandet ska avslås och att Migrationsöverdomstolen ska fastställa dess beslut. Verket anför i huvudsak följande.

Det framgår vare sig av förarbetena till 5 kap. 1 b § första stycket 3 utlänningslagen eller av rättspraxis vilka omständigheter som är av betydelse för att en asylsökande ska anses ha en sådan anknytning till ett annat land att det är rimligt för honom eller henne att resa dit. Ledning bör därför sökas i principen om internflykt. För att ett internflyktsalternativ ska kunna användas krävs t.ex. inte att det finns arbete för alla som återvänder. Däremot ska rätten att skaffa sig ett arbete finnas genom att man kan registrera sig och mottas i landet (MIG 2007:33 II). Skulle den som återvänder mötas av otillbörliga umbäranden ur humanitär synvinkel är det dock inte rimligt att hänvisa till ett internt flyktalternativ (MIG 2008:20). Ett liknande synsätt kan användas också vid tolkningen av den nu aktuella bestämmelsen.

Mot bakgrund av den tillgängliga landinformationen (UD:s rapport ”Syriska armenier i Armenien”, den 8 augusti 2014, Lifos nr 32702) och det återtagandeavtal mellan EU (Europeiska unionen) och Armenien som trädde i kraft den 1 januari 2014 finns det inget som tyder på att Armenien skulle vägra att ta emot eller neka honom uppehållstillstånd eller medborgarskap. Eftersom han har utbildat sig till läkare i Armenien och talar armeniska på modersmålsnivå, och med hänsyn till att syriska armenier enligt landinformationen huvudsakligen arbetar inom hälso- och sjukvården, finns det möjlighet för honom att arbeta och försörja sig i Armenien. Det finns inget som tyder på att han vid ett återvändande dit skulle riskera att mötas av otillbörliga umbäranden ur humanitär synvinkel.

anknytning till Armenien är dessutom betydligt starkare än den som sökandena i MIG 2011:5 hade. Utöver att han delvis är av armenisk etnicitet och har armeniska som modersmål så är han även född i dåvarande Armeniska socialistiska sovjetrepubliken och har vistats där under sina första tre levnadsår. Han har sedan i vuxen ålder återvänt dit för att studera till läkare och då varit bosatt där i sju år. Det är inte osannolikt att han har kvar ett socialt nätverk från den tiden. Han var vidare bosatt i Armenien när landet förklarade sig självständigt efter Sovjetunionens kollaps. Han har alltså under flera års tid bott och studerat i det land som i dag utgör Armenien. Eftersom han är född i dåvarande Armeniska socialistiska sovjetrepubliken av en armenisk kvinna är det osannolikt att han skulle sakna möjlighet att skaffa ett födelsebevis eller något annat dokument som styrker att han delvis är av armenisk etnicitet och alltså bör få tillgång till den förenklade medborgarskapsprocessen för syriska armenier.

har därför en sådan anknytning till Armenien att det är rimligt för honom att resa dit. Att hans bror beviljats uppehållstillstånd i Sverige ändrar inte bedömningen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

1. Tillämplig bestämmelse m.m.

Huvudregeln inom asylrätten är att en ansökan om internationellt skydd ska prövas i sak av den stat där ansökan lämnas in. Det finns emellertid undantag från denna regel till följd av vedertagna principer, t.ex. principen om första asylland, och vid tillämpningen av Dublinförordningen (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 604/2013 av den 26 juni 2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat [omarbetning]). Ytterligare ett undantag från huvudregeln gör sig gällande när principen om säkert tredjeland tillämpas.

Det framgår av 5 kap. 1 b § första stycket 3 utlänningslagen att en asylansökan får avvisas under vissa förutsättningar. Detta gäller om sökanden kan sändas till ett land där han eller hon inte riskerar att utsättas för förföljelse och inte heller dödsstraff, kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning samt är skyddad mot att sändas vidare till ett land där han eller hon inte har motsvarande skydd. Som ytterligare förutsättningar gäller att sökanden ska ha möjlighet att ansöka om skydd som flykting i det andra landet och har en sådan anknytning till det aktuella landet att det är rimligt för honom eller henne att resa dit. Samtliga dessa förutsättningar ska vara uppfyllda för att en asylansökan ska kunna avvisas med stöd av 5 kap. 1 b § första stycket 3 utlänningslagen.

I paragrafens andra stycke anges vidare två fall när en asylansökan inte får avvisas, trots att samtliga nu nämnda förutsättningar är uppfyllda. Det första fallet gäller vissa former av nära familjeanknytning till Sverige (dock inte genom syskon). Det andra fallet omfattar sökande som tidigare vistats här under lång tid. Ingen av dessa undantagssituationer föreligger emellertid i fall och de är därför inte aktuella i det här målet.

Den aktuella bestämmelsen infördes i utlänningslagen den 1 januari 2010 i samband med genomförandet av asylprocedurdirektivet (rådets direktiv 2005/85/EG av den 1 december 2005 om miniminormer för medlemsstaternas förfaranden för beviljande eller återkallande av flyktingstatus). Den tredje punkten i bestämmelsens första stycke bygger på artikel 25.2 c i asylprocedurdirektivet, där det anges att medlemsstaterna får neka att pröva en asylansökan om ett land som inte är en medlemsstat betraktas som ett säkert tredjeland för sökanden enligt artikel 27. I artikel 27.2 a anges att begreppet säkert tredjeland ska tillämpas i enlighet med bestämmelser i den nationella lagstiftningen, inbegripet bestämmelser enligt vilka den asylsökande måste ha en anknytning till det berörda tredjelandet som gör att det skulle vara rimligt för denne att resa till det landet.

I förarbetena till 5 kap. 1 b § första stycket 3 utlänningslagen (prop. 2009/10:31 s. 217) anges att för att ett land ska anses vara ett säkert tredjeland i direktivets mening krävs inte att den asylsökande har uppehållit sig där utan endast att hon eller han har en sådan anknytning dit att det är rimligt för honom eller henne att resa till det landet. Bestämmelsen omfattar alltså både situationer när en utlänning har uppehållit sig i ett land före ankomsten till Sverige och därigenom fått en särskild anknytning till det landet och situationer där utlänningen har någon annan typ av anknytning till ett land. Vidare har Migrationsöverdomstolen i ett tidigare avgörande närmare beskrivit det alternativ till den materiella prövningen av en asylansökan enligt 5 kap. 1 § utlänningslagen, som med stöd av 5 kap. 1 b § första stycket 3 samma lag utgörs av en materiell prövning av en utlännings skyddsbehov och anknytning i förhållande till ett tredjeland (MIG 2012:09).

2. Migrationsöverdomstolens bedömning

har ansökt om internationellt skydd hos Migrationsverket. Det är ostridigt i målet att han gjort sin identitet och, som Migrationsöverdomstolen uppfattar det, även sitt syriska medborgarskap sannolikt. I sitt beslut att avvisa asylansökan har Migrationsverket emellertid kommit fram till att han har en sådan anknytning till Armenien att han i stället för att få sin ansökan om skydd prövad i Sverige kan resa dit. Det är sak att göra sannolikt att han är berättigad till uppehållstillstånd i Sverige som skyddsbehövande (5 kap. 1 § utlänningslagen). Om Migrationsverket – i stället för att pröva hans asylansökan i sak – avser att avvisa hans asylansökan med hänvisning till den fakultativa bestämmelsen i 5 kap. 1 b § första stycket 3 utlänningslagen kommer det däremot an på verket att göra sannolikt att samtliga förutsättningar för tillämpningen av den bestämmelsen är uppfyllda.

När det gäller frågan om Armenien är att betrakta som ett s.k. säkert tredjeland för en person i situation har Migrationsverket ansett att de förutsättningar, som ska vara uppfyllda för att en asylansökan ska kunna avvisas med stöd av 5 kap. 1 b § första stycket 3 utlänningslagen,

också är uppfyllda. Detta gäller bl.a. de förutsättningar som har samband med risken för förföljelse och andra risker som kan ge upphov till ett behov av skydd samt möjligheten att i Armenien ansöka om skydd som flykting. Migrationsdomstolen, som i likhet med Migrationsöverdomstolen noterat att själv inte hävdade något skyddsbehov mot Armenien, har för sin del också dragit slutsatsen att "Armenien uppfyller kriterierna för att vara ett säkert tredje land". I ljuset av vad som kommit fram i målet gör inte heller Migrationsöverdomstolen någon annan bedömning vad de nu nämnda förutsättningarna beträffar. Det är dock inte tillräckligt att dessa förutsättningar är uppfyllda. För att man ska kunna underlåta att sakpröva en asylansökan i det här sammanhanget krävs det också att utlänningen i fråga har en sådan anknytning till det andra landet att det är rimligt för honom eller henne att resa dit. Frågan i målet är därför endast den där parterna har olika uppfattningar, nämligen om har en sådan anknytning till Armenien att det är rimligt för honom att resa dit.

har anfört att frågan bör bedömas med ledning av vad som enligt 8 kap. 20 § utlänningslagen utgör särskilda skäl att pröva en sökandes skyddsbehov mot ett tredje land. Migrationsöverdomstolen anser dock att redan de olika lydelseerna av bestämmelserna talar mot en sådan tolkning, eftersom begreppen "särskilda skäl" respektive "har en sådan anknytning till det aktuella landet att det är rimligt för honom eller henne att resa dit" inte kan anses betyda samma sak i normalt språkbruk. Begreppet särskilda skäl är dessutom en tydlig och etablerad term i det juridiska språkbruket och innefattar ett relativt högt ställt krav. Bestämmelserna reglerar vidare helt olika situationer. Medan det i 5 kap. 1 b § första stycket 3 utlänningslagen handlar om ett val mellan tänkbara länder som kan ge en person behövligt skydd i avsaknad av skydd i hemlandet rör 8 kap. 20 § samma lag situationen när en asylansökan redan har avslagits och frågan är om verkställigheten av avlägsnandebeslutet lämpligen kan ske till ett av flera alternativa länder.

Migrationsverket har för sin del anfört att frågan bör bedömas med ledning av principen om internflykt. Migrationsöverdomstolen anser att det finns en

väsentlig skillnad mellan att anvisas att resa till en annan del av sitt hemland och att anvisas att resa till ett tredjeland. Någon vägledning i det här sammanhanget kan därför inte hämtas från principen om internflykt heller. Enligt Migrationsöverdomstolens mening följer bestämmelsen i 5 kap. 1 b § första stycket 3 utlänningslagen ett eget system som bygger på artikel 25.2 c och artikel 27 i asylprocedurdirektivet. Det är i denna kontext som frågan om har en sådan anknytning till Armenien att det är rimligt att han reser dit ska bedömas.

Av utredningen i målet framgår att har följande anknytningspunkter till Armenien. Hans mamma kommer därifrån. Vidare talar han själv armeniska på modersmålsnivå. Han är född i dåvarande Armeniska socialistiska sovjetrepubliken och bodde där under sina två-tre första levnadsår. Han har i vuxen ålder frivilligt återvänt till Armenien för att utbilda sig till läkare under åren 1988-1995. Han har följaktligen, i vuxen ålder, bott och studerat i det land som i dag utgör Republiken Armenien även efter det att landet förklarat sig självständigt från Sovjetunionen. Mot denna bakgrund anser Migrationsöverdomstolen att har en sådan anknytning till Armenien att det är rimligt att han reser dit. Sammanfattningsvis är Armenien att betrakta som ett säkert tredjeland för honom. Migrationsverket har alltså haft fog för sitt beslut att avvisa hans ansökan om asyl i Sverige och att utvisa honom. överklagande ska därför avslås.

Domen får inte överklagas (16 kap. 9 § tredje stycket utlänningslagen).

kammarrättsråd
ordförande

kammarrättsråd

kammarrättsråd
referent